

Ert datum:

2019-11-08

Er referens:

Ku2019/01860/KO

Datum:

2020-02-04

Diarienummer:

UHM-2019-0256

Kulturdepartementet

Ku.remis svar@regeringskansliet.se

Kopia till tanja.von-brunken@regeringskansliet.se

Yttrande över förslag till förordning inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet

Upphandlingsmyndigheten ger stöd om hur upphandling kan bidra till sunda offentliga affärer för en hållbar framtid. Upphandlingsmyndigheten har även till uppdrag att ge kommuner och regioner vägledning om tillämpningen av Europeiska Unionens statsstödsregler.

Den remitterade promemorian innehåller förslag till en gemensam förordning om statsbidrag till aktörer inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet. Den föreslagna förordningen ska ersätta förordningen (1982:502) om statsbidrag till konsthantverkskooperativ, förordningen (1998:1370) om statligt utrustningsbidrag till kollektivverkstäder och förordningen (1998:1368) om statsbidrag till vissa utställare inom bild- och formområdet.

Syftet med ändringarna är i huvudsak att förbättra möjligheterna att ge bidrag till mötesplatser för svenskt och internationellt konsthantverk. Bidrag ska kunna ges till både kooperativa sammanslutningar av konsthantverkare och till andra aktörer som bedriver kvalitativ och nyskapande konsthantverksverksamhet. Förordningen ska vara förenlig med EU:s statsstödsregler och träda i kraft den 1 juni 2020 förutsatt att ett tillkännagivande från riksdagen upphävs. De statsstödsrättsliga regler som behandlas i promemorian och som förslagen bygger på är Europeiska kommissionens förordning (EU) 1407/2013 om de minimis-stöd (de minimis-förordningen) och Europeiska kommissionens förordning (EU) 651/2014, den allmänna gruppundantagsförordningen (GBER-förordningen).

Upphandlingsmyndigheten har inga synpunkter på de delar av promemorian som inte avser tillämpningen av EU:s statsstödsregler. Av 2 §:n i den föreslagna förordningen framgår att villkoren i de tillämpliga statsstödsreglerna ska vara uppfyllda när

Ert datum:

2019-11-08

Er ref.:

Ku2019/01860/KO

Datum:

2020-02-04

Diarienummer:

UHM -2019 -0256

statsbidragen lämnas. Upphandlingsmyndighetens yttrande avser avsnittet om statsstöd och författningsförslaget och kopplingen till de statsstödsrättsliga bestämmelser som den föreslagna förordningen grundar sig på.

Synpunkter på författningstexten

Ordalydelsen i 9 § avviker från det EU-rättsliga begreppet företag i svårigheter. Upphandlingsmyndigheten föreslår att det EU-rättsliga begreppet används i stället, i vart fall beträffande sådant stöd som ska uppfylla villkoren i GBER-förordningen. Enligt GBER-förordningen är ett villkor för att stödet ska vara förenligt med statsstödsreglerna att stödet inte får ges till företag i svårigheter. I takt med att rättspraxis utvecklas om det EU-rättsliga begreppets innebörd kan en avvikande nationell tillämpning av begreppet, såsom kan bli fallet med den föreslagna ordalydelsen innebära att statsstöd som lämnas enligt den nu föreslagna definitionen blir olagligt. Jämför lag (om tillämpningen av Europeiska unionens statsstödsregler. Upphandlingsmyndigheten anser därför att det EU-rättsliga begreppet bör användas i författningstexten.

Upphandlingsmyndigheten vill påtala att 10 § bör omfatta både samtycke enligt reglerna om hantering av personuppgifter och samtycke avseende sekretesslagstiftningens skydd av företagshemligheter, vilket inte framgår av promemorian.

12 § bör ses över då allt de minimis-stöd måste slås samman oavsett vilka stödberättigande kostnader respektive stöd avser. Statsstödsreglerna ställer däremot i sig inga krav på att de minimis-stöd ska kunna kopplas till vissa kostnader. Statsstödsreglerna utesluter dock inte att en sådan koppling får göras. Om både de minimis stöd och statsstöd som utformats enligt andra statsstödsregler lämnas avseende samma stödberättigande kostnader måste dessa stöd räknas samman så att de tillåtna stödnivåerna inte överstiger takbeloppen i de andra statsstödsreglerna. Det remitterade underlaget innebär alltså att summan av stödet som går till viss drift eller till en viss investering inte får överstiga takbeloppen i artikel 53 i GBER-förordningen.

20 § bör kompletteras med en upplysning om att det inte är möjligt att avstå från att kräva återbetalning om en sådan åtgärd skulle stå i strid mot de villkor för stödet som gäller enligt EU:s statsstödsregler. I annat fall bör detta tydliggöras på annat sätt för stödmottagare och för den stödgivande myndigheten.

Synpunkter på innehållet i promemorian

Upphandlingsmyndigheten erinrar om att stöd enligt de minimis-förordningen innehåller fler villkor än takbeloppet om 200 000 euro vilket inte framgår av promemorian. Exempelvis får stöd inte ges för exportkostnader och viss annan verksamhet. Som framgår av kommentaren avseende 12 § i förordningsutkastet är beskrivningen av kumuleringsreglerna kring de minimis-stöd missvisande. Slutsatsen i avsnittet om statsstöd, dvs. att stöd som inte uppfyller villkoren i de minimis-förordningen kan utformas enligt villkoren i GBER-förordningen är dock riktig. Vid

Ert datum:
201.9-11-08
Er ref.:
Ku201.9/01.860/KO

Datum:
2020-02-04
Diarienummer:
UHM-201.9-0256

tillämpningen av GBER-förordningen finns särskilda kumuleringsregler som gäller om stöd enligt GBER-förordningen lämnas för samma stödberättigande kostnader som de minimis-stöd redan har lämnats för, jfr artikel 9 i GBER-förordningen.

Artikel 53 i GBER-förordningen innehåller fler villkor som ska vara uppfyllda än vad som framgår av promemorian. Samtliga statsstödsrättsliga villkor måste vara uppfyllda om den stödgivande myndigheten ska få lämna stödet enligt lag om tillämpningen av Europeiska unionens statsstödsregler. Upphandlingsmyndigheten uppfattar att stöden kommer att avse ändamål som omfattas av artikel 53.2 di GBER-förordningen. Enligt artikel 53.3 i GBER-förordningen kan sådant stöd lämnas som investeringsstöd eller driftsstöd. Stöd till uppförande eller uppgradering av kulturell infrastruktur betraktas som investeringsstöd. Villkoren för att få lämna dessa typer av stöd skiljer sig åt. Även om författningstexten i förordningen inte bör återupprepa alla villkor i GBER-förordningen är det viktigt att den stödgivande myndigheten upplyser om och tillämpar alla villkor som påverkar stödgivningen såväl nationella regler och villkor som EU-rättsliga regler.

Om stödet avser investeringar krävs att den stödgivande myndigheten fastställer skillnaden mellan investeringens förväntade intäkter och kostnader och säkerställer att stödet inte överstiger denna skillnad (artikel 53.6 i GBER-förordningen). För driftstöd krävs att stödet inte leder till att stödmottagaren får en förväntad vinst som överstiger vad som motiveras av den förväntade risken med projektet (artikel 53.7 i GBER-förordningen). Som ett alternativ till dessa villkor kan stöd upp till 1 miljon euro begränsas till 80 procent av de stödberättigande kostnaderna. De stödberättigande kostnaderna definieras i sin tur i artikel 53-4 respektive artikel 53.5 i GBER-förordningen.

Om stödgivande myndighet behöver hämta in uppgifter om förväntade kostnader och intäkter kan det vara fråga om företagshemligheter som bör kunna skyddas av sekretessbestämmelser i den mån de inte måste publiceras enligt statsstödsreglerna. Regeringen bör därför även säkerställa att den stödgivande myndigheten har möjlighet att sekretessbelägga den information som myndigheten kan behöva inhämta inom ramen för tillämpningen av de aktuella statsstödsreglerna. Detta kan exempelvis göras genom att den stödgivande myndigheten läggs till i bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

Generaldirektören Inger Ek har beslutat i detta ärende. Jurist/statsstödsexpert Magnus Lindbäck har varit föredragande.

Inger Ek

Magnus Lindbäck

